...uomenės, Kultūros, Politikos Laikraštis
"LAISVĖ"
du syk'iu sąvaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj
Leidžia "LAISVĖS BENDROVĖ"
PRENUMERATA METAMS:
...koje.....$2.00
...oje ir užrubežiuose.....3.00
PUSEI METŲ:
...ja ir užrubežiuose.....$1.50
...oje.....1.00
Apgarsinimų kainos ant užklausimo.
"LAISVĖ"
242 W. Broadway So. Boston, Mass.
"Tevyne" 307 W 30th st

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVE"
Published by
"LAISVĖ" PUBLISHING CO.
Every Tuesday and Friday at Boston, Mass.
YEARLY SUBSCRIBTION RATE:
In the United States.....$2.00
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 68. Telefonas: So. Boston 21013. BOSTON, MASS., 23 RUGPJUČIO (AUGUST), 1912 m. Telefonas: So. Boston 21013. II Metai
"Entered as second-class matter November 13, 1911, at post office at the Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879."

AMERIKOJ

Haywood organizuoja plieno darbininkus.

Pittsburg, Pa., rugp 20 d. —Čion pribuvo William Haywood su 15 nacijonališkų organizatorių, kurie darbavosi Lawrence'e. Haywoodas pasakė, jog jisai norįs suorganizuoti plieno dirbtuvių darbininkus. Taip-pat vesiąs kuosmarkiausią kovą su American Federation of Labor, kuri, pasak Haywoodo, nieko gero darbininkams nėra padariusi.

Nigerių konferencija.

Chicago, 21 rugp.—Atsivėrė nigerių konferencija, kurioje dalyvauja daug žymių nigerių veikėjų. Jie atstovauja nigerių visuomenės organizacijas.

Keir Hardie sekasi.

Žinomam Anglijos darbininkų vadovui Keir Hardie labai sekasi Amerikoje. Daugelyje vietų jisai kalbėjo. Dabar rengiasi važiuoti Chicagon, iš kur gavo labai daug pakvietimų. Ypatingai jo laukia mainieriai, kadangi patsai Keir Hardie kadaise buvo mainų darbininkas.

Stebūklingas miestas.

Tokiu miestu yra Detroit, Mich. Nespėjo dar detroit'iečiai nusiraminti po areštavimui savo aldermanų, kaip pasirodė naujos šunybės. Pasirodė, jog rinkikų surašan papuolė 1700 žmonių, kurių niekuomet ant svieto nėra buvę. Tokiu būdu politikieriai per rinkimus gaudavo viršų.

Katalikų laikraštija.

Baltimore, 20 rugp.—Katalikų laikraštija tveria savo sindikatą, kad remti pinigiškai savo pakraipos laikraščius. Sindikatas turi pamatinio kapitalo $1.000.000.

Prieš streikierius su armotom.

Charleston, W. Va.— Jau valanda laiko, kaip Point Greek streikuoja kalnakasiai. Savininkai kasyklų norėjo suardyti jiems uniją. Kadangi kapitalistai, skebai ir valdžia visokiais būdais persekioja streikierius, tai šie griebėsi už ginklų. Kokie 5000 streikierių, apsiginklavę šautuvais ir revolveriais, išėjo į kalnus ir laukia kariumenės užpuolimo. Savininkai išmetė darbininkus iš namų.

Gubernatorius Glasscoch išsiuntė prieš streikierius miliciją. Kareiviai turi net armotų darbininkams šaudyti. Milicija išanksto gavo pavelyjimą šaudyti į kalnakasius.

Populistų partija.

St. Louis. Viename hotelio kambarėly susirinko 6 delegatai jau seniai negyvuojančios populistų (liaudiečių) partijos. Populistai neturi spėkos išstatyti jokio savo kandidato, vienok nutarė išleisti savo renkamąją platformą.

Kova su Amerikos tabakų.

Mukdenas, Mandžurija.— Suvienytų Valstijų konsulis pranešė, jog Chinų valdžia pati boikotuoja ir liepia kitiems boikotuoti Amerikos tabaką.

Konsulis prieš tai protestavęs, bet jo niekas neklauso.

Geležinkelio nelaimė.

New York, 19 rugp.—Pasažierinis traukinys užvažiavo ant kuopelės žmonių, kurie ėjo gelžkelio linija. Tai atsitiko netoli stacijos Frastburg. Keturi užmušti, du sunkiai sužeisti.

Rosenthalio turtai.

Berlynas. Vienas Vokietijos laikraštis skelbia, jog Rosenthalio turtai Vokietijoje siekia $4,500,000.

Rosenthalis tai auka New Yorko policijos.

Kiek praryja New Yorko policija?

New Yorko policijos komisijonierius Waldo prašo 1913 metams paskirti policijos užlaikymui daugiau veik 4 milijonus dolerių, nekaip šiais metais buvo paskirta. Šiais metais buvo išleista $15,533,-358.

Kitiems gi metams prašoma $19,340,000. Visiems policijos viršininkams bus pakeltos algos.

Tai turbūt užmokesnis už Rosenthal'io užmušimą.

Baisi audra.

Wiles, Mich. Baisi audra aplankė Berrien pavietą. Vanduo užliejo žemę per 14 colių, atgabendamas didžiausius nuostolius. Apskaitoma, jog audra pridirbusi daugiau nei ant milijono dolerių nuostolių. Du žmones užtrenkė perkūnija ir du sunkiai sužeidė. Vanduo suardė septynis geležkelio tiltus.

Laukiama gatvekarių streiko.

Chicagos gatvekarių kompanijos nesutiko pakelti darbininkams algų. Gatvekarių darbininkų unija kreipėsi prie majoro. Ji pranešė, kad jeigu kompanijos nenusileis, tuomet darbininkai išeis ant streiko.

Mexikoje.

Mieste Orizaba kilo didelis audėjų streikas. Valdžia nori perkelti streikierius ant farmų, o į jų vietas pristatyti skebų. Vienok streikieriai nesutiko kelties ant farmų, kadangi tenykštė žemė visiškai nederli ir streikieriai numirtų badu.

Taftas pasirašys ant Panamos biliaus.

Washington, 21 d. rugp. Senatas ir kongresas jau praleido billių, kad užsienių laivai, plaukdami per Panamos kanalą, mokėtų muitą. Taftas buvo tam priešingas. Ypač jisai nenorėjo pyktis su Anglija, kuri prieš tai protestavo. Dabar gi Taftas, pasitaręs su karės departmento sekretorium, pranešė, kad pasirašys po billium.

Atskaita.

Brolių McNamarų apginimo komitetas prie American Federation of Labor pagaliaus išleido seniai laukiamą atskaitą. Apginimui buvo surinkta $236.105.25; išleista gi $227.911.85.

UŽSIENYJ

Chinijoj bus audra.

San Francisco chiniečiai buvo gavę žinią per kabelį, jog nužudytas žymus revoliucijonierius daktaras Sun-Yat-Sen.

Dabartinis Chinijos prezidentas jau seniai galanda ant jo dantį. Vienok žinia pasirodė esanti neteisinga. Sun-Yat-Sen gyvas. Prezidentas Yuanas susivaidino su atstovais. Mat, jisai liepęs pakarti generolą Chang, kuris buvo tikras revoliucijonierius. Niekas iš atstovų nepagiria žiauraus Yuano pasielgimo.

Apskritai visų manoma, kad prezidentas Yuanas yra didelis veidmainis ir nori pasidaryti vienavaldžiu Chinijos viešpačiu. Todėl galima laukti Chinijoj didelių sujudimų.

Chinų plėšikai užpuolė anglų kareivius ant Hongkong salos. Užmušė kelis kareivius ir pavogė $1000.

Popiežiui nevalia aplankyti suparaližiuotos sesers.

Po Rymą buvo pasklydusi žinia, kad popiežius slaptai apleido Vatikano rūmus ir aplankė savo sergančią seserį. Daugelis katalikų fanatikų išmetinėja už tai popiežiui. Vienok patsai popiežius užsigina taip padaręs.

Mat nuo to laiko, kada Rymą apėmė (1871 metais) svietiška valdžia ir panaikino popiežiaus karalystę, popiežiai užsidarė Vatikane ir nerodo savo nosies už Vatikano rūmų. Jie save vadina belaisviais.

Visuotinas streikas.

Ryme apšauktas visuotinas streikas. Pradžią streikui suteikė hospitalių darbininkų streikas, kurie reikalavo algų pakėlimo. Kiti darbininkai nutarė juos remti.

Streikuoja laivyno aficieriai.

Londonas, 21 d. rugp. Negalėjo išplaukti du laivu Canados linijos "Mount Royal" ir "Montreal", nes sustreikavo aficieriai. Britanijos pirklybos laivyne jau seniai buvo rengiama streikas.

Priežastis streiko — pavarymas vieno iš viršininkų ant laivo "Mount Royal."

Anglijos ministeriai bijosi sufragisčių.

Londonas, 19 rugp. Anglijos ministeriai smarkiai persigandę sufragisčių. Visus juos saugoja detektyvų būriai. Ypatingai saugojamas ministrų pirmininkas Asquith. Bijosi ir ministerių žmonos, nes sufragistės paketino vogti ministerių vaikus. Pavogtuosius vaikus patol laikysią nelaisvėje, kol ministeriai nesuteiks moterims balsavimo teisių.

Tokį tai būdą Anglijos sufragistės išgalvojo kovoti su valdžia už savo teises. Bet kaip joms tas seksis, tai ateitis parodys.

Turkijos valdžia sukilėliam žada amnistiją.

Konstantinopolis, 20 rugp. Albaniečių sukilimas vis plečiasi. Turkijos valdžia išleido manifestą, kuriuom amnistuoja visus sukilėlius, jeigu šie į 24 valandas padės ginklus ir grįžš į namus. Jeigu sukilėliai nepaklausys valdžios, tuomet valdžia pasiųs Albanijon 25,000 kareivių. Iš kitos pusės vėl praneša, kad 2,500 albaniečių traukia ant turkų miesto Soloniki.

Tarpe Turkijos ministerių nėra sutikimo.

Kaip socijalistai ciesorių pasveikino?

Frankfurt. Vokietija. Kuomet į šį miestą atvažiavo Vokietijos kaizeris Vilius II, tai socijalistų laikraščiai pasveikino jį labai keistai. Jie stambiomis raidėmis padėjo šauksmą: "Tegyvuoja ilgus metus republika!"

Nabagas tasai kaizeris!

Karalius susipešė su uošve.

Londonas, 21 rugp. Pranešama, jog Ispanijos karalius labai nesutikęs su savo žmona. Šioji skundžiasi savo motinai. Iš tos priežasties tarpe karaliaus ir uošvės kilo dideli barniai.

Grąsina tyronui mirtimi.

Londonas, 20 rugp. Ben Tilett, vienas iš vadovų Londono dokų darbininkų streiko, savo kalboje Aberavon pasakė: "Neapkenčiu lordo Davenporto (Londono uosto viršininko) ir žmogžudžių iš turtingosios klesos. Nušaučiau jį prie pirmos progos, nes neapkenčiu ir jį ir jo klesą".

"Rankpelnis" traukiamas teisman.

Škotijos lietuvių darbininkų laikraštis "Rankpelnis" traukiamas teisman šv. Kazimiero draugijos iš Blantyre. Taigi po "Keleivio" ir "Laisvės" atėjo jau "R-nio" eilė.

Japonų darbininkų vadovai kalėjime.

Tokio, 19 rugp. Teismas apkaltino tris socijalistus, kurie buvo vadovais Tokio gatvekarių streiko. Juos nuteisė į kalėjimą kiekvieną veik ant pusės mėtų.

Aficieris žmonių draugas.

Londonas. Prieš du metu Anglijos kariumenės leitenantas Allan Sotor išleido knygą, kurioje smarkiai nupeikė aficierių gyvenimą ir kariumenės tvarką. Tuomet jisai buvo išmestas iš kariumenės eilių. Per tuos kelis metus niekur negalėjo gauti vietos. Pritrūkęs kantrybės, išmušė policijos stacijos langus. Užtai jį nuteisė ant 21 dienos arešto.

Mirė išganymo armijos viršininkas.

Londonas, 20 d. rugpjūčio. Mirė vyriausias perdėtinis ir įkūrėjas Salvation Army generolas William Booth.

RUSIJOJ

Kareivis pašovė kunigaikštį.

Varšava, 20 rugp. Kareivis Povanskis įsiveržė į namą kunigaikščio Mikalojaus Tumanovo ir šovė kelis sykius stačiai į krūtinę. Tasai kunigaikštis buvo kamandierius vietinės brigados. Jisai smarkiai sužeistas. Taip-pat sužeista ir jo žmona.

Išgirdę šaudymą, į rūmą įsiveržė keli aficierai. Jie nušovė kareivį.

Užmušė Dūmos atstovą—totorių.

Peterburgas, 20 rugp. Žinomas advokatas ir garsus totorių veikėjas Dūmoje Syrtlanov, šiandien likosi užmuštas Ufoje name generolo Seikh Ali.

Kodėl jisai užmuštas, nėra žinios. Rasit, tai kerštas totorių fanatikų, nes Syrtlanov buvo pirmeivis. Sakoma, būk užmušėjais yra giminės to generolo, pas kurį jis svečiavosi.

Suomijos reikalai.

Suomijos generalgubernatorius Zeinas prašo iš vyriausybės skirti kas metai 5,000 markių suomių literatūrai remti. Jis nurodo tiktai, kad tie pinigai turį būti skiriami ištikimiems žmonėms. Mat, suomių literatūrai palaikyti buvo duodama pašalpa ir ligšiol, tik ji buvusi negerai sutvarkyta ir pinigus gaudavę kaip tik tie rašytojai, kurie rašę prieš rusus.

Kalėjimai džiovininkams.

Vyriausioji kalėjimų valdyba, pasikvietusi talkon gydytojus, taisanti dabar sumanymą kalėjimų džiovininkams. Pradžiai manoma pastatyti tokį kalėjimą Kerčio miesto apielinkėse; tame kalėjime turėtų būti vietos 500 kaliniams. Jeigu tenai negalima būtų pastatyti, tuomet kalėjimą džiovininkams kaliniams statysią kur nors Kryme.

Ištrėmimas juodskvernio.

Vyriausybė pranešė Čenstakavos vienuolyno iždininkui, tėvui Pijui Przezdzieckiui, jog jis vidaus reikalų ministerio įsakymu turįs per tris dienas išvažiuoti iš Čenstakavos arba Permėn arba užsienin. Jis pasirinko sau užsienį ir jau išvažiavo geležinkeliu Icos miestelin, palei Abbaziją, Adrijatiko pajūryje. Geležinkelio rūmuose buvo policijos vyresnybė ir Kujavų-Kališo vyskupijos konsistorijos atstovas. Przezdzieckiui pranešė, kad jis ištremiamas už kenksmingą veikimą. Drauge vyriausybė pareikalavo, kad per tris dienas išsikraustytų iš vienuolyno ir 5 broliukai, kuriuos vienuolyno perdėtiniai nutarė prašalinti ir kurie spyrėsi, nenorėdami išeiti.

Minėtasis tėvelis ištremiamas iš Čenstakavos vienuolyno jau trečią sykį.

Mat, saldi vietelė, todėl be policijos įsikišimo nenori apleisti.

LIETUVOJ

"Šventoji" Lietuva.

("Laisvės" apžvalga).

Ant kožno kryžkelio Dievo mūka, kožname paviete keli tuzinai koplytėlių ir būrių būriai davatkų. Šidlava, Žemaičių Kalvarija, Verkai, Vilniaus Aušra, tuzinas šventų Onų ir kitų stebūklingųjų šventųjų!

Tai jums ir visa "šventoji" Lietuva.

"Rygos Garsas" praneša: "Popiežiui Pijui X leidus, škaplierius kas nori gali užmainyti tam tikrais medalikais. Tokie medalikai su lietuviškais parašais, kaip ir paveikslėliai, jau ir gaunami, taigi perkant visur reikia tik tokių reikalauti."

Tatai laimė, tatai džiaugsmas. Lietuviška kalba ant Rymo barškalų!

Vėl škaplieriai ir vėl kryželiai.

Vilniaus puslenkių-puslietuvių davatkų laikraštis "Aušra" rašo, jog po Trakų pav. važinėja žmogus su pundais škaplierių, kryželių, medalikų su atlaidais ir ražančių Panelės šv., ašarų iš Alyvų darželio surinktų. Sakosi, jog buvęs Jeruzolimoj, Ryme, Čenstakave. Ragino visus duoti pinigų amžinoms mišioms. Žinoma, tuoj viena davė 3 rub., kita 50 kap., trečia 1 rub. ir taip toliaus.

"Aušra" sako, kad tai apgavikas. Tikrai stebėtina. Juk tai tos pačios "Aušros", "Šaltinio" išperos.

Šventi abrozai.

Po Švenčionių pavietą sukinėjasi jau ne apgavikas. Tai pasiuntinys vieno Vilniaus prelato. Tasai vežiojasi pundą šventų abrozų su visokiais atlaidais. Paveikslai gana brangūs, bet užtad palaiminimų didžiausi glėbiai ir pilniausios rieškės.

Vilniaus gub. žmonės neturi ko valgyti. Bet užtad ilgaskverniams ir jų agentams ten tik ir gyventi.

Kas iš to išeina?

Apkvailinti, apmulkinti žmonelės bėga į bažnytėlę. Ten juos lenkina, už ausų tąso. Jie poteriauja barška, prašo Dievo loskos, o vargas dar labiau spaudžia. Betgi Vilniaus gub. būna dar baisesnių dalykų. Ten žmonės bažnyčiose galvas sau skaldo.

Vėl kraujas.

Kaip praneša "Viltis", Rodunios parapijoje liepos 29 d. buvo Škaplernos atlaidai. Kada kunigas ėmė sakyti lietuvišką pamokslą, tada kilo lermas. Tuoj prasidėjo peštynės. Lietuviškas davatkas ir davatkinus lenkininkai mušė, draskė net iki kraujo praliejimo priėjo. "Viltis" įvardina visą eilę lietuvių, kurie buvo sukruvinti. Nekuriuos norėjo visiškai užmušti.

O kunigai, tuo tarpu, tupėjo klebonijoj. Tiktai kuomet atėjo dekonas kunigas Gintautas, tuomet muštynės aptilo.

Iš Vilniaus paskui atsiuntė komisiją ištirti to viso dalyko, bet nieko neišėjo.

Jėzus Kristus ir jo vaikai.

Ką pasakytų Jėzus Kristus matydamas, kaip Lietuvoje platinamas jo mokslas. Tokių pjovinių tarpe tos pačios vieros vaikų jisai negalėtų nei susapnuoti.

Biauru ir šlykštu žiūrėti ką padarė katalikų bažnyčia su Vilniaus gub. žmonėmis. Reikia būti paskutiniu dvasios nususėliu, kad laukti išganymo iš bažnyčios tarnų ir jų apjakintų davatkų, kurių rankos kraujuotos.

Kunigai ir jaunuomenė.

Kunigų laikraščiai "Vienybė", "Šaltinis" ir "Aušra" veik vienu laiku patalpino straipsnius, ką turi daryti jaunuomenė, parvažiavus vasarą pasilsėtų. Girdi, reikia klausyti klebonijos prisakymų, reikia eiti išpažinties, su bet kuom neužsidėti.

Oi rūpinasi, jie rūpinasi!

Procesija.

Žemaičių Kalvarija. (Telš. pav.) Šiemet į didžiuosius Žemaičių Kalvarijos atlaidus buvo atėjusios dvi parapijos: nuo Sedos ir Viekšnių — viso labo pusantro tūkstančio žmonių (jų tarpe 50 iš Liepojaus). Visi keliauninkai dėjosi po 25 kap., o procesijoje dalyvavusieji mokėjo po 1 rublį. Sėdiškių pinigai eis baldėkimui pirkti. Viekšniškiai nemažai prisivargino: atėję 6—7 mylias Kalvarijoje gavo ant plikos žemės (šventoriuje) nakvoti, tiktai brangiau mokėjusios moteris buvo įleistos kliōštoriaus koridoriun. Moterėlės nors daug padėjo sveikatos, bet nesigaili. Vyrų visai mažai ėjo Kalvarijon. ("L. U.")

Rinkimai IV-ton Dūmon.

Kaunas. Pirmojoj miesto kurijoj yra 993 rinkėjai: 72 lietuviai, 82 lenkai, 836 žydai ir 2 totoriu. Rusų kurijoje 1004 rinkėjai: 764 stačiatikiai, 194 liuteriai ir 46 senatikiai. Antroji kurija dar nesurašyta. Spėjama, kad antrosios kurijos rinkėjų būsią išviso daugiau, kaip 6,000.

— Panevėžis. Pirmosios kurijos rinkėjų surašė 250 krikščionių, 697 žydai; antrosios kurijos: 627 krikščionįs ir 788 žydai.

— Šiauliai. Pirmon kurijon įsirašė išviso 1037 žmonės: 735 žydai, 275 lietuviai ir 8 lenkai; antron kurijon — 2008 žmonės: 1285 žydai, 624 lietuviai, 74 lenkai ir 27 latviai.

— Telšiai. Pirmon kurijon įsirašė išviso 298 žmonės: 272 žydu, 15 lietuvių ir 11 lenkų; antrojon kurijon įsirašė 1302 žmonės: 1129 žydai, 125 lietuviai, 30 lenkų, 15 latvių ir 3 gudai. ("Viltis".)

Netyčia nušovė.

Valdeikių sod. (Pan. pav.) Liepos 19 d. naktigonininkai ganė arklius. Vienas iš jų turėjo revolverį ir pradėjo išsiėmęs jį krapštyti. Tuo tarpu revolveris iššovė ir pataikė gulinčiam vaikinui, kurį ir nušovė. Šovikas pabėgo Amerikon. ("L. Ū.")

SPAUDOS BALSAI

"Lietuvos" dora.

"Laisvėje" buvo nurodyta, kad miręs japonų karalius bjauriai persekiojo darbininkų judėjimą, baisiai slėgęs pavergtąją Korejos šalį. Buvo nurodyta, kad japonų žmonėms labai sunku pakelti baisi našta kariumenės ir laivyno užlaikymo. Tasias nuomones "Laisvė" išreiškė todėl, kad buržuaziniai liet. laikraščiai "Lietuva" ir "Katalikas" nesidrovėjo pavadinti japonų mikado "žmonių tėvu".

"Lietuva" (N33) atsako ant "Laisvės" pastabos. Bet nei vieno "Laisvės" nurodyto fakto negali atremti. Tai ir suprantama, nes tai, ką rašė "Laisvė", buvo rašyta viso pasaulio darbininkų laikraščiuose. Faktas liekasi faktu, kad Koreja slėgiama, darbininkų judėjimas skandinamas kraujuose.

Argi tai gražu "Lietuvai", negalint nei žodeliu apginti savo pažiūros, dar juoktis iš "Laisvės". Vely jau tuomet tylėti.

Kaslink "laikraštuko" "L-svės" męs turime pasakyti, kad "Laisvė" ne tik nemažesnė, bet, rasit, dar didesnė už močiutę "Lietuvą", kuri jau trečią metų kryželį varo. "Laisvė", nors tik metus tegyvuoja, įstengia jau eiti du kartu į savaitę, ko nepadarė nei vienas laikraštis.

Taigi, ar gražu, ponučiai, varinėti šitokias polemikas?

Skriaudžiamos tautos.

"Dilgėlių" N17 atsiliepiama apie skriaudžiamas tautas. Ten sakoma:

"Teisingi tautų kovotojai yra tie, kurie neniekina kitų tautų.

Yra dar kitokie skriaudžiamos tautos apginėjai. Jie vadinasi tikrais tautininkais. Jie ir gina savo tautos vardą... bet jie niekina kitas tautas, tiktai tokias, kurios taip-pat yra skriaudžiamos. O su valdančiąja tauta jie (t. y. tautininkai) eina išvien, ją vadina savo gaspadorium".

Prie to viso dar galima pridurti, kad tautininkai užsimeta ant savęs tautišką skraistę ir per ją nemato plačių žmonijos reikalų. Darbininkų gi partija, gindama skriaudžiamųjų tautų reikalus, nežumiršta ir plačių žmonijos reikalų.

Kviečia laisvamanius subrusti.

"Laisvosios Minties" N29 p. Senas Draugas kviečia Amerikos liet. laisvamanius subrusti. p. S. Draugas priskaito laisvamanių į 10—15 tūkstančių ir sako, jog panašiai spėkai susiorganizavus, galima būtų sudrebinti tamsos sieną. Tuos 6 dol., kuriuos katalikai išleidžia ant kunigų ir jų gaspadinių, galima būtų suvartoti apšvietimui platinti.

"Juokų" laikraščiai.

Tokiais laikraščiais pas mus nori būti "Tarka" ir "Dagis". Vienok satyros ir juoko, kad tiktų žmonėms pasiskaityti, tenais nėra nei per aguonos grudelį. Tokiu būdu, nors Amerikos politiką suteikia apsčiai medžiagos pajuokai, vienok tie laikraščiai prie jos neprieina. Didžiausi jų priešai—Bostono veikėjai ir laikraščiai.

T. M. D. raštai.

"Lietuva" praneša, jog T. M. D. jau išleido d-ro Garmaus paskaitų knygą iš biologijos ir bakteriologijos. "Lietuva" sako, kad leidinys gana dailus.

"Laisvei" šita knyga dar nėra prisiųsta.

Pasaulio stebūklai seniau ir dabar.

Senovės graikai pažinojo septynis pasaulio stebūklus. Taisiais stebūklais buvo: Egypto faraonų (karalių) pyramydos (grabnyčios), jūros šviturys Aleksandrijos mieste, karalienės Semiramidos sodnai senovės Babilione, kurie žaliavo ant stogų ir ant miesto mūrų, didžiausia Dianos bažnyčia Efese, dievo Zeuso stovyla, padaryta Fidijum, Rodoso kolumna ir Artemidijos grabnyčia.

Tai buvo septyni didžiausi pasaulio stebūklai prieš kelis tūkstančius metų atgal.

Pažiūrėkime, kokie stebūklai yra dabar. Ant to atsako laikraštis "Popular Mechanic." Tasai laikraštis išsiuntinėjo 1000 laiškų užklausimų žymiausiems pasaulio mokslininkams. Tuose laiškuose mokslininkai buvo klausiami kokie, jųjų nuomone, yra šios gadynės stebūklai. 700 mokslininkų atsakė ant užklausimo. Tie atsakymai buvo duoti žmonių, kurių kiekvienas gali būti priskaitytas prie mokslo žvaigždžių. Pasaulio stebūklais pripažinta bevielinis telegrafas, telefonas, orlaiviai, radium, antiseptyka, spektrališkas analizas ir spinduliai X, kurie padaro kūną permatomu.

Tai didžiausi mūsų gadynės stebūklai. Buvo balsų, kurie sakė, kad prie didžiausių stebūklų reikia priskaityti Panamos kanalą, mašiną linotype, fotografiją, judamuosius paveikslus, požemių geižkelius, povandeninius laivus, atradimą šiaurės ir pietų žemgalio, Eifelio bokštą Paryžiuje, Siberijos gelžkelį ir t. t.

Taigi "kandidatų" į septynis stebūklus yra labai daug. Jeigu nors vienas iš tų išradimų būtų buvęs senovėje, jisai tuojaus būtų pakliuvęs į didžiausius stebūklus. Šiandien gi jiems reikia pasilikti antraeiliais arba trečiaeiliais stebūklais.

"Popular Mechanic" teisingai sako, kad senovės stebūklai buvo atskirų žmonių sutverti. Iš jų galėjo džiaugtis, bei jaisiais naudotis tik visokie didžiūnai. Tuo tarpu mūsų gadynės stebūklai neša naudą visai žmonijai, suteikia palengvinimus milijonams žmonių. Jeigu senovės žmogus atsikeltų iš kapų ir pamatytų mūsų milžinus—miestus ir visa, kas tuose miestuose yra, jisai tikrai sušuktų:

Palaimintas pasaulis ir pasaulio didžiavyriai!

Mokėkime, broliai, taisiais vaisiais naudotis, mokėkime skrįsti į viršų, kaip ereliai!

J. N.

Vyrai, nesnauskime!

Rinkimų agitaciją metas jau pradėti. Kiti tą darbą jau dirba. Neprivalome ir męs atsilikti. Rengkime prakalbas, platinkime tam tikslui priruoštą literatūrą. Ypač pasirūpinkime lapelių platinimu. Mūsų Sąjungos rajonai, kuopos turi pasirūpinti išleidimu tūkstančių lapelių. Tuos lapelius męs turime išbarstyti—išdalinti visur ir visiems. Kiekvienas žmogus turi žinoti, ko męs norime ir kokiuo keliu kviečiame eiti.

Laike prezinento rinkimų balsuokite už:

Ant prezidento
EUGENE V. DEBS
iš Indianos.
Ant vice-prezidento
EMIL SEIDEL
iš Wisconsin.

Ar yra gyviai ant Marso?

Jau nuoseniai mokslo vyrai laužo galvas ir džiovina smegenis tyrinėdami žvaigždę Marsą. Vienas francūzų astronomas ilgą laiką galvojo, kad padaryti tokį veidrodį, su kurio pagelba galima būtų matyti visą Marsą. Plenų sugalvojo. Pradėjo daryti; darė kelis metus, išleido ant to veidrodžio visą savo turtą ir, rodosi, 1910 m. jis buvo užbaigtas. Bet, pradėjus daryti bandymus, pats astronomas išėjo iš proto, o jo veidrodys pasirodė neatsakančiu.

Kiti astronomai taipgi nemažai vargo padėjo tyrinėdami, ar ant Marso gyvena kokie nors gyviai? Buvo labai daug tvirtinimų, jog Marsas taipgi apgyventas, kaip ir mūsų žemė. Daugelis darodinėjo, jog ten yra iškasti ravai, kurie sujungia vandenis; daugelis darodinėjo kultūros ženklus ant Marso ir tvirtino, jog ten tokie pat gyviai, kaip ant žemės žmonės.

Vienas Belgijos mokslinčius buvo apskelbęs pleną, jog jis gali įtaisyti bevielinį telegrafą, kurio spėka daeisianti iki Marso ir tuomet galima būsią susikalbėti su marsiečiais. Tas viskas galima butų įtaisyti, tik gerbiamas mokslinčius užmiršo, kad siunčiant žinią bevieliniu telegrafu ant Marso, pirmiau reikės nusiųsti žmogų, kuris galėtų marsiečius išmokinti telegrafiškų ženklų, kad galėtų su mūsų žemės gyventojais susikalbėti. Kaip matom, tai ir šio mokslinčiaus vargai nuėjo ant nieko.

Bet žmonių energija tame nenupuola. Vienas apsiriko kokiame nors dalyke, tai jau antrasis tame neapsiriks. Todėl tyrinėjimas eina savo keliu pirmyn. Ir štai dabar nekurie astronomai praneša iš savo tyrinėjimų gana įdomias žinias.

Teisingai pavyko išskaitliuoti, kad Marsas apsisuka aplink savo ašį per 24 valandas ir 37 minutas. Reiškia, ilgis dienos ant Marso maždaug tokis, kaip ir ant žemės. Bet sezonai, t. y. žiema ir vasara, ant Marso turi būti dusyk ilgesnė, negu ant žemės, kadangi Marsas eina aplink saulę dusyk ilgiau už mūsų žemę. Pripažinta taip gi, kad ant Marso oras toks pat, kaip ir ant žemės, tik daug sausesnis ir beveik visai nebūna vandeninių ūkų.

Rodosi, kad viskas ant Marso taip, kaip ant mūsų žemės. O jeigu taip, tai kodėl netikėti, jog ten gyvena tokie pat gyviai, kaip ant žemės?

Bet astronomas Kempbellia praneša iš savo paskutinių tyrinėjimų, jog ant Marso temperatura daug žemesnė, negu ant žemės. Pagal jo išskaitliavimo, tai ant Marso ekvatoro (pati karščiausia vieta Marso) temperatura 17 laipsnių žemiau nolio pagal Celzį. O pagal ištyrimą Christiansono—tai 37 laipsniai žemiau nolio. Taigi prie tokios žemos temperaturos jokiu būdu negali gyventi kokie nors gyviai, nes ten viskas užšalę ir planeta negali išduoti vaisių dėl palaikymo kokios nors gyvybės. Šie pranešimai sumuša visas svajones apie marsiečius.

Bet dar yra viena priežastis, dėlei kurios negali gyventi jokie gyviai ant Marso—tai nuolatiniai smilčių pusniai. Kaip jau minėjom, kad ant Marso labai sausas oras. Apart to, ten daug mažesnė spėka oro spaudimo. Per tai iškįla tokie smilčių pusniai, jog jie būna matomi per astronomiškus žiūronus. Tie smilčių pusniai naikina viską, kas tik pasipainioja jiems ant kelio.

Taigi, pagal paskutinius tyrinėjimus pasirodo, kad ant Marso nėra jokių gyvių. Gal kuomet ir buvo, bet dabar jau išnykę. Galimas daiktas, kad ir mūsų žemė susilauks tokio pat likimo, kaip ir Marsas, jeigu atkreipti atydą į nuolatinį aušimą saulės, yra kuri vienatinis šaltinis šilumos ir šviesos dėl mūsų žemės.

Marsas daug toliau randasi nuo saulės, negu mūsų žemė, per tai galėjo anksčiau ir užšalti.

V. Paukštys.

Žinių-žinelės.

Šaudyklė be kulkų.

Neseniai tapo išrasta šaudyklė, kuri šauna be kulkų. Iš jos šaunama tam tikru gazu, kuris ant trumpo laiko apjakina ir užtroškina, bet neužmuša to, kuriam pataiko. Šaudyklė panaši į revolverį ir užtaisoma ant penkių šūvių. Šitokie revolveriai tapo priimti Suvienytų Valstijų slaptojoj apsaugoj.

Taupymo bankai gatvėse.

Nuo tūlo laiko Vienos mieste tapo įsteigti, taip vadinami, gatviniai taupymo bankai. Tie bankai, tai tam tikra automatiška mašina, visai panaši į tas, kurios pardavinėja saldainius:—įmeti centą ir išpuola saldainis. Tokių mašinukių pristatytinėta kai kur gatvėmis ir bile kas, praeidamas, gali padėti tokion bankon kad ir mažiausią pinigų sumą. Norint padėti jon kokį nors pinigą, reikia tik įmesti jį į tam tikrą skylutę. Mašina tuojaus išmeta kvitą tokios vertės, kaip įmestasis pinigas. Tokias kvitas paskui galima apmainyti valdžios bankuose ant pinigų. Kadangi Vienos gatvėse tokiems bankams labai gerai sekasi, tai neužilgo tokius bankus žadama įvest ir Paryžiuje.

Nepaprastos mieros.

Tūlose Schleswig-Holstein'ijos dalyse, Vokietijoj, gyventojai nemieruoja atstumo nuo vienos iki kitos vietos myliomis, kaip tą darom męs arba valandomis, kaip kitose Vokietijos dalyse. Jie mieruoja atstumą pypkėmis. Sako, kad iki tos ar kitos vietos yra viena pypkė, arba dvi pypki arba trįs pypkės, sulyg to, kiek galima pypkių išrūkyti, pakol nueini į tą vietą. Mažesni atstumai yra mieruojama šunų lojimu. Į vieną amerikonišką mylią eina du arba trįs šuns lojimai, tai yra tokie tarpai, per kiek galima girdėti šuns balsą.

Šunes—studentai.

Kansaso universitetan tapo priimti studentais trįs šunes, kurie bus po priežiūra profesoriaus B. C. Dockerey. Jis stengsis galutinai ištirti, ant kiek šunes gali mokytis ir manyti.

Jau seniai yra patėmyta, kad šunes yra gabųs prie mokslo. Dabar-gi galėsime apie tai išgirsti galutinas pasekmes.

Surinko J. Stropus.

Musų dienų pekla.

Visą pasaulį aplėkė baisi ir širdį perverianti žinia apie vergiją Pietinėje Amerikoje. Kiekvieno doro žmogaus širdis turėjo atjausti nelaimingų indijonų kančias. "Laisvėje" jau tilpo straipsnelis, kuriame suglaustoje formoje buvo duota supratimas apie mūsų laikų vergiją. Bet aš manau, jog bus neprošalį plačiau pažiūrėti į tai, kas šiandien daroma po priedanga kryžiaus ir kardo.

Toli nuo mūsų, Pietų Amerikoje, kur žaliuoja nepereinamos girios, kur gamta suteikia žmogui pastogę ir maistą, kur tiktai kirvis gali praskinti taką,—ramiai, niekam neužkenkdami, gyveno raudonieji indijonai. Jie gyveno tosios upės pakraščiuose, kurią ispanai vadina Rio-Maru, tai yra jūra-upe, taip plati ir vandeninga ta upė.

Prieš du metu anglų laikraštis "Truth" paskelbė baisias žinias apie tą palaimintą šalį. Tasai laikraštis pranešė, kad provincijoj Putamaijo žmonėmis, kaip jaučiais, aria ir akėja Peruvian Amazon Company. Toji kompanija užsiima pristatymu kaučuko, kuris reikalingas automobilių išdirbystei. Tasai laikraštis dar pranešė, kad kompanija įvedė tikrą vergiją, tai yra pasisavino indijonų laukus-girias ir pavertė juos pačius vergais.

Paskutiniais metais baisiai išaugo kaučuko pareikalavimas. Kiekvienas kapitalistas galvotrūkčiais taisosi sau automobilius. Kompanijos akcijos pašėlusiai kilo ir biznis žadėjo kompanams rojų dar ant žemės. Bet tasai rojus dėl vienų buvo pekla ir mirtis dėl tūkstančių indijonų. Kuomet tos žinios prasiplatino po visą pasaulį, tai Anglijos valdžia liepė savo konsuliui ištirti, ar teisybę rašė laikraštis "Truth", ar jisai melavo. Gana ilgai tęsėsi tyrinėjimas ir tik neseniai tapo užbaigtu. Konsulis patvirtino, ką rašė "Truth", ir papasakojo dar baisesnių dalykų. Kompanijos valdininkų žvėriškumas nežino rubežiaus. Per 10 metų jie užkankino 30,000 indijonų. Plaukai šiaušiasi ant galvos, kuomet skaitai apie tų barbarų kotavojimus.

Kiekvienam indijonui buvo liepiama pristatyti tam tikrą skaičių kaučuko. Jeigu jisai nesuspėdavo, tuomet jį pliekdavo rykštėmis. Jeigu matydavo, kad vargšas dar raivosi, jį pradėdavo trempti, mindžioti kojomis. Buvo įtaisyta tam tikra kedė, kurioje žmogus negalėjo pasijudinti. Ant tos kedės žmones užpliekdavo iki mirties. Tie, kurie parodydavo nors mažiausį pasipriešinimą, buvo dar baisiau kankinami. Surišdavo jiems kojas ir, kaip vištas, nekurį laiką laikydavo vandenyje. Negana to. Buvo įtaisyti tam tikri urvai, kur žmones prirakydavo retėžiu ir marindavo badu. Ne vieną tokiu būdu numarino. Sunku suminėti visų tų pasiutusių bausmių, kokias išgalvodavo užveizdų galvos.

Indijonas neturėjo liuosos valandėlės atsikvėpti. Dirbo ir dirbo, kaip jautis, be jokios atvangos, be jokios vilties į skaistesnę ateitį. Nekurie užveizdos (juos vadina kapitonais) atsižymėjo ypatingu žiaurumu. Kelis tokius kapitonus indijonai užmušė. Vienas kapitonas gyrėsi vienais metais nuvaręs pas Abraomą 40 žmonių. Keli indijonai buvo net ant laužo sudeginti.

Tokiu būdu per 12 metų Amazon Peruvian Co. pristatė į Londoną 4 tūkstančius tonų kaučuko, bet už tuos turtus 30 tūkstančių mūsų brolių nuėjo į kapus. Pabėgti iš tos peklos nebuvo galima. Valdžia per pirštus žiūrėjo į kapitonų šunybes. Katalikų misijonieriai, kurių pilna Pietų Amerikoje, pasakojo vergams apie rojaus linksmybes. Jie steigė Franciškaus Saleziečio brolijas, tarškino ražančiais, bet jiems nebuvo galvoj, kad artimas žūna. Anglijos konsulis pranešė popiežiui, kad misijonieriai nesirūpino indijonais. Bet juk katalikų bažnyčia šimtais metų platina savo šviesą Pietinėj Amerikoj. Vienok niekur nėra tokio vargo, tokios tamsos, niekur nėra tokios vergijos, kaip Pietų Amerikoje.

Stačiai nesinori tikėti, kad dvidešimtame amžyje, amžyje elektros, bevielinio telegrafo galima būtų panaši vergija. Vienok taip yra.

Visi doresni žmonės sudrebėjo, išgirdę apie baisenybes, nes perdaug jau viskas buvo pekliška. Bet męs neprivalome užmiršti, kad panašiai visur elgiasi kapitalistai.

Męs irgi kenčiame nuo kapitalizmo tvarkos. Bet mums lengviau ir apsiginti. Vienok ką gi gali padaryti tie vergai, pusiaukiniai žmonės, gyvenanti savo giriose? Kaip jie gali atsispirti prieš kapitalo armotas ir nagaikas? Jų dejavimai nepasiekia mūsų ausų.

Afrikos tyruose tas pats daroma su juodaisiais. Tenais plėšia žmones Anglija, Vokietija, Belgija. Kiekviena užgriebė savo kąsnį ir čiulpia syvus. Nelaimingi kartais sukįla, bet juos nuramina kulkasvaidžiais. Atsiminkime tik, kiek turtų prisiplėšė Belgijos karalius Leopoldas iš Afrikos Kongo. Kiek žuvo tenais nigerių. Atsiminkime, kiek vokiečiai iššudė nigerių Herreroje.

Tai vadinasi "apšvieta", tai vadinasi apaštalavimas! Degtinė, sifilis, durtuvas, o paskui tų gėrybių kunigėlis su kryžium, nešantis Evangeliją. Tai vadinasi Kristaus mokslo platinimas tarpe pago Didesnio pasityčiojimo iš žmonių, didesnio barbarizmo negalima sau įsivaizdinti.

Męs turime žmones mylėti, kaipo brolius, o ne gerti jųjų kraują.

Taigi persekiojimas indijonų yra tik dalelė tų terionių, kokias šiandien varo kapitalas.

Teisybė, buržuazinė laikraštija irgi papeikė Peruvian Amazon Co. Bet kas iš to naudos? Kaip ant patyčių, Londono turčiai nutarė nusiųsti indijonams mokinti dar daugiaus misijonierių. Tokiu būdu jie nori užgydyti žaizdas. Nieko geresnio jie negali išgalvoti ir nenori išgalvoti.

Viena tik spėka, viena tik partija kovoja su ta vergija. Kas nori, kad tos vergijos nebūtų, privalo eiti su ta partija. Tai darbininkų partija!

L. Prūseika.

Vai, likite, kloniai...

Vai, likite, kloniai gimtinės šalies!
Ilgiau man nelemta čia būti....
Likimas štai spiria jieškoti dalies:
Ar laimę sutikti, ar žūti....
Dar valandos kelios—tėvynės kalnai
Išnyks lyg migloti naktiniai sapnai!...

Vai, liki, sukrypus bakūžė sena!
Lopšeli svajonių auksinių...
Čia augau... svajojau... kentėjau gana...
Girdėjau čia daug sutartinių...—
Čia mažą močiutė lingavo mane,
Čia rūmus svajonių stačiau aš sapne...

Vai, likite sveiki, jaunieji draugai!
Globėjai, bičiuliai jūs mano—
Gal teks po pasaulį blaškytis ilgai,
Nerandant sau dvasiško peno...
Šia rankos, dar sykį suspauskit tvirtai!
Ak, valandos tokios pas'taiko retai...

Vai, miela mergužė! neverki... nustok...
Likimui kas priešintis gali?!
Nuliūdusiai širdžiai ramumo jieškok,—
Likimas mums skyrė šią dalį...
Sudiev! atsiminki mane nors retai...
Nors toli—tik tau aš gyvensiu vienai!

Vai, likite, kloniai gimtinės šalies!
Ilgiau man nelemta čia būti...
Likimas štai spiria jieškoti dalies:
Ar laimę sutikti, ar žūti...
Dar valandos kelios—tėvynės kalnai
Išnyks lyg migloti naktiniai sapnai!...

22—IX—1910. St. Strazdas.

Nelaimingas senelis.

Nelaimingas aš senelis,
Ką dabar turiu pradėt?
Spaudžia badas ir vargelis,
Neturiu kur pasidėt.
O senatve tu žiaurioji,
Ką su manim padarei?
Kam taip greitai nelemtoji
Man jaunystę prarijai?
Atėmei tu mano spėkas,
Darbui jiegų neturiu.
Jau nesamdo manęs niekas,
Sunkiai dirbti negaliu.
Kuomet jiegas da turėjau,
Negulėjau niekados,
Dirbau, vargau, kiek galėjau;
Darbas buvo visados.
Nors apeičiau visą miestą,
Draugų sau neatrandu.
O labiausia, kas man keista,
Darbo niekur nerandu.
Taip, neradęs niekur darbo,
Krintu alkans prie tvoros;
Kada nors pris'eis iš bado
Kristi jau ant visados.
Neteisingas yra Dievas
Ir jo duotoji valdžia;
Mato gerai tai kiekvienas,
Bet neprižiūri mane.
Jūs, jaunieji, pagalvokit,
Koks likimas yra mūs;
Nesiliaudami kovokit,
Kad nebūtų toks ir jūs.
Paklausykite senelio,
Mirštančio jau prie tvoros,
Jog reik kęsti ir kovoti
Dėl idėjos, dėl doros!

Senas Kareivis.

MOTERŲ LIGOS.

Turbūt, nei vienas pasauly sutvėrimas neturi tiek savo ligų, kaip moteris. Vos viena liga nustoja ją kankinus, kaip tuojaus pradeda kita. Neveltui daugumas vyrų sako: "moteris—tai ligų maišas". Vienok tos ligos nebūtų tiek kankinančios, jeigu moters mokėtų geriau užsilaikyti. Čia aš pakalbėsiu nors apie nekurias moterų ligas, pasinaudodama daktarės A. B. Stockham patarimais.

Galvos skaudėjimas yra beveik kasdieninė moterų liga. Jis tankiausiai kankina, kada moteris pastoja neščia, t. y. nuo yščiaus arzumo ir labai tankiai nuo vidurių sugedimo. Jei paeina nuo yščiaus arzumo, tai skaudėjimas bus viršugalvyj, arba pakaušyj. Nuo to reikia kuodaugiausia gulėt, imt sėdimasias šiltas maudynes ir laikyt karštus prievilgus prie pakaušio.

Aštrus galvos skaudėjimas prišakyj ir smilkiniuose su vėmimu paeina nuo nerviškumo, prietvariaus, persidirbimo ir susirūpinimo, o labai tankiai ir nuo pertankaus gėrimo arbatos. Kad apsisaugoti nuo galvos skaudėjimo, reikia pirmiausia išsigydyti nuo tulžinės ir prietvariaus. Keli gurkšniai karšto vandens, arba lemonado, arba sudyto vandens palengvina skausmą. Jeigu skaudant galvą, yra kojos atšalę, tai reikia dėti karštus priededalus prie kojų ir prievilgius prie pilvo. Leidimas vandens į vidurius tankiausiai pagelbsti. Į tris kvortas leidžiamo į vidurius vandens reikia įdėti du šaukštu druskos.

Vidurių iškėlimas paeina nuo neviršikinimo žarnose. Tankiausiai vidurius iškelia kopustai, saldžiosios bulvės, binzai ir kitos daržovės. Kartais ir negana išvirti kukurūzai iškelia vidurius. Prašalinimui vidurių iškėlimo reikia gerti karštą vandenį ir dėti šiltus prievilgius prie pilvo.

Riemuo—pilvo rūgštuma, padaroma netinkamu maistu arba nerviškumu. Riemuo tankiausiai paeina nuo apstaus valgymo skorbylinių maistų, mėsos ir abelnai visokių riebumynų. Riemens deginimą labai tankiai prašalina šmočiukas sugruzdintos duonos. Jeigu gi deginimas yra labai didelis, tai reikia gerti daug šilto vandens.

Gesavimas tankiausia būna laike moterų neštumo. Daugelis moterų tuomi laiku prikrauna savo pilvą visokiais niekais. Joms rodosi, kad reikia kreidos, skalinių paišelių, skorbylo, pipirų ir t.t. Kartais šis užsigeidimas būna dėlto, kad kūnas tikrai to reikalauja. Vienok tie visi daiktai yra kenksmingi ir moteris tokį savo užsigeidimą turi pergalėti. Kada užeina panašus noras, reikia užvesti su kuom nors kalbą, dainuoti ar šiaip kuonors užsiimti.

Kojų deginimą daugumas gydo šaltu vandeniu. Bet tas yra negerai. Greičiausia tą ligą prašalina labai karštas vanduo. Jeigu yra proga, tai gerai vasarą pavaikščiot basai po žolę, nes tas irgi gelbsti.

Kartais moterims užeina perdaug didelis noras valgyti. Tas yra blogiau, negu neturėjimas noro, nes kūnas tuomet bereikalingai mezga taukus ir apsikrauna nuodingais gaivalais. Kad apsisaugojus nuo to, niekad nereikia valgyti, kol neateina valgymo laikas. Labai naudinga užsiimti gimnastika.

Svarbiausia iš visų moterų ligų yra **antdrapanės**. Sergant šia liga reikia saugotis nuo sunkaus darbo ir persišaldymo. Antdrapanės turi būti be jokio skaudėjimo. Jeigu gi tąja liga prisieina sunkiai sirgti, tai geriausia, nieko nelaukus, kreiptis pas gydytoją.

Tai tiek šiuo tarpu.

Ona Adomaitienė.

Korespondencijos

Chicago, Ill.

Chicagiečių projektuojama įkurti mėnesinis lietuvių žurnalas. 19 š. m. įvyks antras iš eilės susirinkimas. Žiūrėsime—žlugs ar kils. Vieni yra šalininkai vadinamo "action directe (tiesioginio veikimo), antri po nenusisekusio bandymo išleisti tris-syk savaitinį laikraštį—miega... Yra tik keli karštesni to sumanymo rėmėjai.

Sumanymas išleisti žurnalą jau seniai gimęs tarpe Chicagiečių. Rodosi aišku, kad reikia žurnalo, gvildenančio giliau marksizmo principus. Sumanymas buvo paduotas Chicagos suvienytų kuopų konferencijai. Jinai jį atmetė. Taip jisai ir gulėjo ligišiol.

Nekurie žmonės supainiojo du dalyku, būtent tris-syk savaitinį laikraštį ir mūsų žurnalą. Nors, iš teisybės, čia nieko bendro nėra. X.

Lewiston, Me.

Pasakysiu kelis žodžius, kas yra laimėta ir pralaimėta laike streiko Columbia Mills dirbtuvėje.

Komp. išsyk visai nenorėjo nusileisti, bet už savaitės laiko pradėjo siulyti šiokius tokius palengvinimus. Taip-pat žadėjo priimti darban, kurie išėjo streikuot. Betgi streikieriai ant visų išlygų nesutiko ir toliaus tebestreikavo. Bet potam atsirado skebų lietuvių ir lenkų, o vienas iš tų pačių streikierių, matydamas, kad nieko nenuveiks, leido pasiuntinius su pranešimu, kad grįžta dirbti ant tų pačių sąlygų, bet streikieriai ant to nesutiko. Tada bosai ir du lietuviai agentai kompanijos leidosi į darbą rinkti skebus, bet visgi užtektinai negalėjo parinkti. Tadą pakėlė mokestį ant 5%. Vėliaus atsirado dar 5 audėjai, kurie sugrįžo streiklaužiauti. 20 liep. buvo laikytas mitingas. Ten daugiausia šaukė, kad kol visų reikalavimų neišpildys, negalima stot darban. Vienas buvęs socijalistas daugiausia rėkė ant to mitingo, esąs (esu ? Red.) komp. papirktas ir kad socijalistai visus parduosią. Bet potam ir pats nuėjo streiklaužiauti. Paskui jau kompanija nebesilenkė ir tik priimdinėjo jai patinkamus. O mane, kaipo kompanijai negeistiną, jau nebepriima darban. Užtad visi tie buvę socijalistai, kuomet rėkia apie parsidavimą, turi visupirmiausia ant savęs atsižiūrėti.

J. Krapovickas.

Nuo Red.—Iš priežasties tilpusios "L-ės" N55 koresp. iš Lewistono gavome sekantį laišką iš p. P. Gardulio: "nekoks pirmeivis rašo "L.", būk aš per 10 min. išrišau daug klausimų. Turiu pasakyti, kad kalbėjau ne 10 minučių, bet pusę valandos. Nuo steičiaus manęs niekas nevijo. Žydų aš visai ne kei-

Dėlei Panamos kanalo kuris sujungia Atlanto vandenyną su Didžiuoju, kilo ginčai tarpe Suvienytų Valstijų ir Anglijos. Mat, kitos šalįs nori, kad kanalas būtų atviras visų kraštų laivams. Amerikiečiai gi pasiketinę imti nuo svetimtaučių laivų tam tikrą muitą.

Paveikslėlis perstato ginčą tarpe kasėjo-amerikiečio ir anglo.

kiau. Beto aš visai ne iš Bostono, bet iš Haverhill. Turbūt p. Pirmeivis visai nebuvo salėje".

Springfield, Ill.

Lietuvių, čia gyvenančių, priskaičiau į 320 familijų. Valgomų daiktų krautuvių užlaikoma 8. Karčiamų tris -syk tiek daugiau. Namelių įgytų nuosavybėn yra į 80. Turime kelias svietiškas ir kelias dvasiškas draugijas. Iš svietiškų daugiausia darbuojasi L.S.S. kuopa ir Lietuvos Sūnų dr-stė. Šios viską rengia be svaiginančių gėrimų. O apie dvasiškas draugijas drąsiai galima pasakyti, kad be svaiginančių gėrimų neapsieina. Tų gėrimų visuomet pilna, kuomet rengiama piknikai ar baliai. Tokiu keliu, žinoma, norima pritraukti tamsesnius žmones. Kas link tautiečių, tai jų pas mus kaip ir nėra. Kas tik daugiaus apsišvietęs, tasai artymas socijalistams. Katrie dar mažai protauja, tai ir šiaip sau tūno. Patrijotiškų ginčų pas mus nėra. Tik girtuoklėliai tankiai apsipeša tarpe savęs. Einant pro karčiamą, tik žiūrėkie, kad negautum į pakaušį.

A. Čekanauskas.

Minersville, Pa.

15 rugp. U. M. W. unija turėjo parodą ir prakalbas. Mainierių maršavo po miesto gatves keli tūkstančiai ir trįs kapelijos. Apie aštuntą valandą sustojo ant 3-čios gatvės. Kalbėjo U. M. W. prezidentas J. P. White. Potam aplinkinių lokalų organizatoriai—ungariškai, lietuviškai ir itališkai. Kaip p. White, taip ir aplinkiniai kalbėtojai nieko ypatingo nepasakė. Piešė tas pačias istorijėles, kurias mainieriai jau 15 metų, kaip žino. Lietuviams geriausia patiko p. S. Gegužio kalba. p. Geg. nurodė, kad jeigu visi mainieriai būtų prigulėję prie unijos, tuomet niekas nebūtų išdrįsęs šaudyti į streikierius. Potam p. G. nupeikė dabartinę valdžią, kuri nieko gero darbininkams nedaro. Kvietė balsuoti už darbininkų partiją. Gaila tik, kad neišdrįso aiškiai nurodyti, kokia ta darbininkų partija. Juk demokratai su republikonais išsijuosę rėkia, kad tai jų partijos esančios darbininkiškos. Net kunigai bažnyčioje sako, kad damokratų partija ir yra darbininkų partija. Viena tėra darbininkų partija, būtent socijalistiškoji.

Kuomet ant pabaigos kalbėtojas kvietė net su lazda varyti prie unijos, jeigu gražumu neina—tuomet kilo gana smarkus sujudimas.

A. J. Banučauskas.

Williamstown, Pa.

4 rugp. vietinė L.S.S. kuopa laikė savo susirinkimą. Buvo perskaitytas laiškas sąjungos viršininko apie išpildymą aplikacijos blankų. Buvo pranešta, jog užtenka užpildyti tik metus, užsiėmimą ir t.t. Ant to visi sutiko. Prisirašė 10 naujų narių.

12 rugp. per pasidarbavimą F. Aukštikalnio susirašė 12 vaikinų ir įmokėjo po $1.00 dėl išsiėmimo pirmų pilietiškų popierų. 16 d. rugp. parsikvietė iš Harrisburgo Courto teisėją, kad prirašytų prie ūkėsystės, nes patiems važinėti buvo perbrangu.

Labai pagirtinas pasielgimas tų vyrų. A. J. B.

Lawrence, Mass.

11 rugp. atsibuvo jaunuomenės piknikas puikioj vietoj, kuri vadinasi Old Country Club. Jaunuomenės susirinko didelis būrys ir dailiai visi linksminosi. Buvo laikomi visuomeniški pietųs. Paskui J. Balčius skaitė mokslišką paskaitą. Dar buvo deklamacijų ir žaidimų.

Visiems buvo gerai, tik p. Ramanauskienė pyko, kam neužkvietė jos vyro specijališku laišku. Jisai, mat, turėjęs ką tai nepaprasto pranešti.

Bostoniškis.

Springfield, Ill.

Viršinių darbų šapų ir šapiukių galima priskaityti virš 40. Merginos lietuvaitės daugiausia dirba hoteliuose ir skalbyklose. Šiaip šapose lietuvaičių suvis mažai. Čeverykų šapose dirba trįs dalįs merginų, o viena dalis vyrų. Viso į 6—7 šimtus. Užmokesnis maža, nuo 50c iki 2.50. Mechanikai į dieną uždirba 10 dol. Laikrodžių fabrikų esama dvi. Čia irgi gana daug moterų dirba. Vienoje dirba 250, o kitoje 1000 žmonių. Kuomet darbas pasibaigia, tai moteriškės, kaip gulbės, išplaukia ant gatvės. Didžiuma vyrų ir moterų—jauni.

Kitose gi šapose, kur dirba ūkio mašinas, lokomotyvus, moterų nėra.

A. Cek.

Montello, Mass.

14 rugp. atsibuvo parapijos extra susirinkimas dėl kun. Dragunavičiaus. Komitetas paaiškino, kad kunigas nepildo parapijos nutarimų, nes liepos 5 d. buvo nutarta jį prašalinti. Komitetas pranešė kunigui, kad per 10 dienų išsikraustytų. Paskirtas laikas jau prabėgo, o kunigas dar neišsikraustė. Dabar nutarė pranešti vyskupui, kad atsiimtų, o jeigu ne, tai iškraustys "sheriff". Karštas katalikas V. Pigaga, išgirdęs tokį nutarimą, pradėjo bliuznyti ant parapijonų. Pirmininkas pareikalavo prašalinti minėtą ypatą. Pašaukė policiją ir nugabeno į belangę. 14 rugp. buvo teismas. Paliko ant pasitaisymo (probation). Mat ir teismas liepė taikytis su bedieviais.

Rugp. 12 d. įvyko koncertėlis teatrališkos kuopos "Viesula". Buvo monologai, deklamacijos. Kvartetas padainavo liet. marsalietę. Visi savo užduotis atliko gerai. Niekas tiek juoko nepridarė, kaip M. Prazaraitė ir M. Uspupienė sàvo monologais. Taip-pat ir Džian Bamba. Vadan jaunimo ištariu ačiu "Viesulos" rateliui.

Jauna Mergaitė.

Stoughton, Mass.

Rugp. 17 d. Šv. Antano Dr-stė turėjo balių. Žmonių buvo nemažai. Iš kitų miestų daug privažiavo. Girtų, kad koks ir buvo, tai Dievjam dovanok.

Šitoj draugystėj daugiaus rusų ir lenkų. Mat, nekuriu lietuviai bijo "šventumo".

J. Fisenka.

Rochester, N. Y.

18 d. rugsėjo (ned.) L.S.S. 7 kuopa turėjo savo privatišką išvažiavimą, nors diena buvo labai panaši ant lietaus, bet visgi susirinko žmonių nemažas būrys.

Čia žmonės pastaruoju laiku sparčiai žengia pirmyn; vientik per pusę metų prie L.S.S. kuopos prisirašė 27 nariai. Dabar kuopa turi 65 narius ir daug socijal. prijaučiančių žmonių. Visai kas kita su mūsų tautiečiais. Nors čia gyvuoja T.M.D. 52 kuopa, bet širvidinių tautiečių randasi vos tik kokie 3—4 ir tie patįs paskutiniu laiku vaikščioja, kaip žemę pardavę.

Su katalikais taipgi yra kas nors nepaprasto. Pernai, kaip į "dangų" įžangos (velykinės išpažinties kortelė) buvo tik doleris, tai į "dangų" norinčių eiti buvo 300. Šiemet, kada pakėlė įžangos tikietą iki 3 dol., tai ukvatninkų besusirado tik 100. Reiškia, kad ir katalikai didelių pinigų nebenori mokėt už "dangų". Priežastį pabrangimo tikietų aiškina tuomi, kad kunigas įsitaisė jauną ir labai gražią gaspadinę.

"Laisvėje" koresp. iš Rochesterio labai nupeikė Rochesterį kaslink darbų. Sulyg minėtos korespondencijos išeina, kad čia žmonės labai vargsta. Bet ištikrųjų gi čia lietuviai uždirba nuo $10 iki $25. Tiesa, yra dirbančių ir už 7—8 dol., bet tai tankiausia tik-ką iš Lietuvos pribuvę. Žinoma, visai jokio amato nemokant, čia sunkiau darbas gauti, kaip kituose miestuose.

P. S. Koresp. iš East Rochester, N. Y. įsiskverbė klaida. Parašyta: A. K. Baltrūnas atsižymėjo kaipo geras solistas, nes turi tyrą ir gražų balsą. Turi būti A. Balzaris atsižymėjo kaipo geras solistas, nes turi tyrą ir gražų balsą.

Lazdinėlis.

Pittston, Pa.

Savitarpinis Lavinimosi Ratelis rengia scenišką vakarėlį su monologais, dialogais, deklamacijoms ir kalbomis. Bus ir "Laisvės" Jūras Ridzikas. Darbai anglių kasyklų eina su dideliu strioku—reikalaujama anglių.

Širšinas.

Juokų kąsneliai.

Telegramos.

(Prisiunte Pypkių Cibukų Agentūra)

Jeruzolima. Cicilikų priviso pilni kampai. Alyvų daržely laikomi mass-mitingai. Ant Galgotos kalno pakorė kelis šimtus parizėjų. Ir Barabošiui neatleido griekų. Cedrono upėje socijalistai krikštija visus, kurie pereina į jų vierą. Laukiama atvažiuojant Bostono agitatorių. Tuomet bus išleistas manifestas apie naują svieto atpirkimą.

Detroit, Mich. Iš trisdešimties miesto viršininkų didesnė pusė sėdi kalėjime už kyšius. Miesto reikalai dabar svarstomi kalėjime. Tenais nugabentos visos knygos.

Peterburgas. Caras pradėjo klejoti. Visą naktį minėjo jūrininkus, kurie, sukilę, norėjo paimti ji į nelaisvę ir suspirginti. Popiežius žada išgelbėti carą, jeigu šisai pereis į šventą katalikų vierą. Mat, artinasi sūdnoji, tai metas jau pasirūpinti, kad išsipildytų evangelijos žodžiai apie vieną piemenį ir vieną kaiminę.

Worcester ir Lawrence. Bukavecko ir Ramanausko ausįs sugedo. Ausyse labai ūžia nuo telefonų, kurie pravesti iš tautiečių ir pilvotų lydekų lizdų.

Chicago. "Draugo" redakcijoj galima užsiorderiuot prielaidinių. Moka skaityti ir plunksną rankose palaiko. Riebumo užtenka. Ant magaryčių po gaspadinę. Prielaidiniai mokinosi dumblyne ant redaktorių. Taigi, kam reikia redaktorių—atsišaukite.

Pajieškojimai.

Pajieškau sūnaus Juozapo Jurijono, pirma gyveno Wilkes Barre, Pa., dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Petronėlė Jurijonienė,
92 Salem st., Boston, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 25 iki 35 metų amžiaus. Norėčiau, kad būtų 7 pėdų augščio, nes aš turiu 7½ pėdas. Jeigu atsirastų tokio didumo ir sutiktų su manim gyventi, lai atsišaukia šiuo adresu:

Motiejus Rusavičius,
Box 234, Minersville, Pa.

Pajieškau pusbrolių Kazimiero Dapšio ir Stanislovo Janušio ir dviejų sodiečių: Viktoro Jurano ir Povylo Keršulio, visi Kauno gub., Vilkmergės pavieto, Šimonių par., Kinderių sodžiaus. Meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

L. Vilaniškaitė,
12 Newbury st., Auburn, Me.

Pajieškau brolio Mateušo Nobaros, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Gelažių kaimo. 2 metai, kaip gyveno Chicagoj. Turiu svarbų reikalą, todėl meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Kazimieras Nobaras,
2112 W. 24th st., Chicago, Ill.

Pajieškau Jono Pauliukonio, paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Keturvalakių valsčiaus, Judupių kaimo. Šeši metai, kaip Amerikoj, pirmiausia gyveno Bayonne, N. J., o po tam išvažiavo į Scranton, Pa. Jis pats arba kas apie jį žino maloněkit pranešti:

Vincentas Matulevičia,
140 Bowery st., Newark, N. J.

Pajieškau Emilijos Vilkaičios, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Linkavos par., Pudžiunų kaimo. Ji pati ar kas apie ją žino maloněkit pranešti:

Helen Gaigalas,
1222 Rebeca st., N. S. Pittsburg, Pa.

Pajieškau apsivedimui merginos. Turi būti doro apsiėjimo, mylinti apšvietą ir laisvą. Norėčiau ne jaunesnės, kaip 16, ir ne senesnės, kaip 25 metų. Meldžiu atsišaukti tik tas merginas, kurios nori turėti gerą vyrą. Aš esu neturtingas, bet ir ne biednas.

Frank Ridlauskis,
Box 364, Taylorville, Ill.

Pajieškau Petro Vidugirio, paeina iš Kauno gub., Kupiškio par. Pusė metų atgal jis gyveno Worcester, Mass. Jis pats ar kas apie jį žino praneškit:

Longinas Kilkus,
185 Chestnut st., Lawrence, Mass.

Pajieškau dėdės Franciškaus Velioniškio, apie 25 metai kaip Amerikoj, paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Karklinių gmino, Beržinių kaimo. Jis pats ar kas apie jį žino maloněkit pranešti:

Jonas Kreivenas,
307 W. 30th st., New York, N. Y.

Pajieškau savo draugų J. Stančiko ir Petro Jonušo, paeina iš Kauno gub., Ukmergės pav., Kupiškio par., Kuosanų kaimo. Taipgi pajieškau Kazimiero Ašmegos, Panemunelio par., Maldaikiškio viensėdijos. Jeigu kas apie juos žino arba jie patys, maloněkit pranešti:

J. Kitra,
165 Park st., Lewiston, Me.

Pajieškau dviejų draugų: Petro Plebenio ir Dominiko Bugališkio, abudu Kauno gub., Vilkmerges pav., Kupiškio par., Čiudonių sodžiaus. Kas apie juos žino, maloněkite pranešti:

O. Samulevičius,
N. F. Co. West Hanover, Mass.

Pajieškau savo draugo Kastulio Jatulevičiuko, daugiau, kaip metai atgal, atvažiavo iš Latvijos į Lawrencą. Paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Vabalninkų miestelio. Meldžiu atsišaukt

A. Dunbrauckas,
92 Feru st., Athol, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės nuo 25 iki 35 metų. Aš esu 37 m. Mergina turi būti laisvų pažiūrų ir mylinti darbininkiškus laikraščius. Viską užlaikysiu slaptybėj. Meldžiu atsišaukt.

S. Venckus,
10 Harding st., E. Cambridge, Mass.

VIETINES ŽINIOS.

18 rugp. Brightono šv. Jurgio dr-ja surengē prakalbas. Pirmiausia kalbējo kun. Krasnickas. Jisai, rankomis skētriodamas, aiškino, kad cicilikai nyksta. Socijalistai, girdi, šeimynų neturi, nors ir apsivedę. Toliaus pasigyrē išējęs didelius mokslus. Mokslas jo apsireiškē tame, kad jį po teismus tąsē. Iš Krasnicko menkiausias kalbētojas. Ne tiek liežuviu kalba, kiek rankomis skētrioja. Antras kalbējo Mikalauckas, bet... gulinčią bēdą vely nejudint.

Trečias kalbējo p. Adomavičius. Keikē ir prakeikē cicilikus ir jų laikraščius.

Paskui p. Krasnickas dar kartą kalbējo apie bažnyčios reikalingumą Brightone. p. K. dar prisirašē prie šv. Jurgio draugystēs. Turbūt, taikosi į kasierius. Geriausia kalbējo B. Ajauskas. Nurodē, kad Brightone pervis labiausia reikia svetainēs. Airių vyskupai visvien atima bažnyčias iš lietuvių. Taippat ragino rašytis į kooperaciją.

Kunigo Gaspadinē.

Mus prašo pranešti, kad pētnyčioj, 23 rugp. bus extra susirinkimas So. Bostono L. S. S. kuopos.

Ar ne laikas jau mums, So. Bostoniečiams, pagalvoti apie valgomų daiktų krautuvę? Tokios sąlygos, kokios dabar viešpatauja mūsų mieste, nieko gero nelemia. Mūsų krautuvēs pardavinēja visokiems žmonēms, kurie paskui neužmoka ir pabēga į kitus miestus. Tuomet krautuvēs, norēdamos nenusiskriausti, pakelia čienias ir ima po kelis centus ant svaro brangiau. Man rodosi, kad panašus padējimas yra labai negeras. Užtad, norēdami pagerint savo būvį, turime rūpintis įsteigti kooperatyvišką krautuvę.

Prie to aš ir kviečiu So. Bostoniečius.

Kaz. Žiurinskas.

Ant pereito nedēldienio 60 L.S.S. kuopa rengē pasivažinējimą ant jūrių. Bet iš priežasties lietaus pasivažinējimas likosi atidētas ant sekančio nedēldienio, t. y. 25 rugpjūčio. Šis pasivažinējimas bus paskutinis. Tikietus galima gauti "Laisvēs" redakcijoj. Neužmirškite, kad ant salos bus visokie žaislai su laimējimais.

J. Powers, Mass. valstijos senatorius nuo So. Bostono, surinko kelis šimtus lietuviškų vaikų ir davē jiems gerą progą gražiai pasilinksmint. Jisai pasamdē jiems speciališkus karus, kuriais nuvežē vaikus į Revere Beach. Tenais vaikai prabuvo kelias valandas, gražiai pasilinksmino ir smagiai grįžo namo.

Senatorius labai užganēdintas lietuvių vaikais. Jisai didžiai juos gyrē už gražų išauklējimą.

Tai, turbūt, paprastas politikavimas, nes p. Powers "runija" ant senatoriaus.

Teisējas Dana paleido 21 streikierį, kuriuos kaltino už neva prasižengimus laike karų darbininkų streiko.

L. Grikštas, kuris buvo išstatytas kandidatu ant socijalistų tikieto, dabar jau nebēra tokiuo. Jo kandidatūrą atšaukē anglų socijalistų kliubas Bostone.

Skaitytojams.

Meldžiame visų tų "Laisvēs" skaitytojų, kurių prenumerata jau pasibaigē ir kurie gavote nuo Administracijos paraginimą panaujinti ją, kad pasiskubintumēte atnaujint, nes męs būsim priversti Jums "Laisvēs" siuntinējimą sulaikyti.

"L." Administracija.

Neliks Blakių!

Petras Bartkevičia turi tokių proškų, kad kaip tik išbarstysit, kur yra blakių, tuojaus neliks nē vienos. Blakēs į minutą prapuola.

Parsiduoda po **35 centus.** Su prisiuntimu per pačtą 60c. Siųskit stampoms.

P. BARTKEVIČIA
877 Cambridge St.,
E. Cambridge, Mass.

Vienatinis So. Bostone lietuvis šiaučius, kuris taiso čeverykus, uždeda robus ir šainina paprastomis dienomis ir nedēliomis. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Taipgi užlaiko cigarus ir cigaretus. Prašo atsilankyti. Antanas Abazorius, 207 C st. kamp. Silver st., So. Bostone.

Moterims

Geriausia karščiuose užeiga atsivēdint ir išsigert šaltos su "Ice cream" sodēs pas K. Šidlauską, 226 Broadway, kamp. C st., South Boston, Mass.

Paskutinis išpardavimas vasarinių čeverykų, kuriuos galima gauti už pusę prekēs. Nepamirškit užeiti pas mus.
Tamošaitis ir Yurgeliunas
233 Broadway, So. Bostone.

KONCERTAS IR ŠOKIAI!

162 LSS. kuopa rengia koncertą ir šokius, kurie atsibus Subatoj, 31 Rugpjūčio (August), 1912 m., svetainēje po No. 730 Washington st., Boston, Mass. Pradžia 7:30 val. vakare. Kalbēs John Bamba ir dainuos kvartetas. Tarpuose bus juokingi pamarginimai. Griežš puiki muzika. Šokiai prasidēs anksti. Bus skrajojanti krasa, yra paskirtos dvi dovanos: vyriška ir moteriška. Įžanga vyrams 35 c., moterims 15 c. Nuoširdžiai visus užkviečia KOMITETAS.

"Liaudies Dainos"

Dainų rinkinyje telpa geriausių mūsų dainių eilēs, būtent V. Kudirkos, P. Vaičaičio, Jovaro, Strazdo, Seno Vinco, Smūtkelio ir kitų. Dainų rinkinin įeina ir revoliucijos bei kovos dainos.

"Liaudies Dainos" skiriamos mūsų deklamatoriams ir deklamatorkoms. Kiekvienas vaikinas ir mergina privalo šiandien pasirodyti ant steičiaus, kaipo deklamatoriai.

"Liaudies Dainose" surinktos eilēs, kuriose apdainuojama žmonių vargai ir rūpesčiai, o taip-pat ir viltis geresnēs ateities.

Todēl "Liaudies Dainas" privalo kiekvienas nusipirkti. Kaina 15c.

"LAISVĒ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

—**AR ŽINAI,** tamista, kiek yra planetų?
—Gi, perkūnas jas žino,—ar tik ne aštuonios?!
—Tai didžiųjų,—o kiek mažųjų?
—Ar dar yra ir mažosios?
—Žinoma, yra. Perskaityk knygą "PASAULIŲ RATAS" ir matysi, kad aš tiesą kalbu. Iš jos žinosi netik, kiek yra planetų, bet ir kas, ir kaip jas atrado.

Knygą **"PASAULIŲ RATAS"** gali gauti tik už . . **25 centus** pas

J. STROPUS
30 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jieškotojams.

Šiuomi atkreipiame atydą gerbiamųjų "Laisvēs" skaitytojų, kad pajieškojimus giminių ir draugų talpinam ant metų 1 sykį dovanai. Už bizniškus pajieškojimus imam po 50c. už 1 vieną sykį ir 1 dol. už 4 sykius. Neskaitytojams pajieškojimus dykai netalpinam.

Administracija.

Severos vaistai yra tam, kad turi padēti kovoje su liga.

Tuojautes.

Tikras vaistas nuo mēšlungio viduriuose, trydos, iiuosų vidurių, cholerinos, vasarinēs ligos ir vidurių gēlimo pas kūdikius, privalo būti laikoma po ranka visuomet, nes prireikus reikia jo turēti tuojaus.

Severos Vaistas nuo Trydos

(Severa's Diarrhoea Remedy)

Suteikia palengvinimą ir pagerējimą to būdo ligose. Jis yra neapsieinamu kiekvienuose namuose, ypatingai gi ten, kur vaikų yra.

Kaina 25 centai
50 centų

Severos Gydomasis Tepalas

(Severa's Healing Ointment)

yra patariamas kaipo geriausias naminis vaistas gydymui žaizdų, įsidrēskimų, atmējimo, vočių nusiplikinimų ir apskritai nuo visokių odos sužeidimų. Kaina 25 centai.

Viršutiniai alsavimo takai

Papuola slogoms dēlei staigios atmainos šilumos, arba dēl įntraukimo naktinio oro užsišaldymo, bet pasveikimas tuojaus įvyks, jei pasigelbēsi

Severos Tepalu nuo Slogu

(Severa' Catarrh Balm)

Jis malšina uždegimą, gydo gleivinę plēvę, išklojančią nosies vidų, ir grąžina visa į normalį padējimą.

Kaina 25 centai.

Severos vaistai yra pardavinējami visose aptiekose. Žiūrēk, ar tau d oda tikrus. Jei tavo aptiekininkas jų neturi, rašyk į

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

REIKALINGA 400 VYRŲ Į GIRIAS

Arba šiaip prie įvairių darbų. Jeigu apsiims dirbti visą sezoną, kompanija apmoka ir kelionę. Norintieji platesnių žinių kreipkitēs šiuo adresu:
UNITED STATES
EMPLOYMENT OFFICE
3 Tremont Row, - - Boston, Mass.

Krajavi Škaplieriai.

Parsiduoda krajavi škaplieriai pargabenti iš Lietuvos po 25c. tuzinas. Agentams prabeles prisiunčiu uždyką.

Trejanka (trejos devynerēs), visiems žinoma Palangos aptiekų, parsiduoda po 25c. pakelis arba bertainis svaro. Pardavikams duodam 3 svarus arba 12 pakelių už $1.50.

Popieriai rašymui laiškų su visokiais pasveikinimais ir tam pritinkančioms dainelēms, su gražioms kvietkoms ir paveikslēliais parsiduoda 12 popierų su konvertais už 20c., 6 tuzinai už $1.00, 1000 popierų be konvertų—$5.00, 1000 popierų su konvertais—$6.00.

Užlaikom visokių knygų, pavinčiavonių, pastatomų altorēlių ir visokių stainelių. Agentams duodam gerą nuošimtį ant visokių tavorų. Adresuokit:
K. J. INTAS,
P. O. Box 1724, New York, N. Y.

ANT RANDOS

trijjų lubų namas. Ant kiekvienų lubų 4 ruimai su intaisymais už $2.50 ant nedēlios. Kreipkitēs po numeriu 82—84 Silver st., So. Bostone.
Hugh P. Smith.

LIETUVI!

Kodēl moki $15.00 ar $18.00 už ruimus So. Bostone ir dar turite bijot valkatų, ateikite pas mane, o aš duosiu 4 ruimus su gazais, skalbynēm ir šaltierium už $9.00, o 5 tokius pat ruimus—už $10.00 ant mēnesio. Priimame su vaikais. Į Bostoną galima nueit pēkščiam į 15 minutų. Ateikite pas
H. FINSTEIN
13 Jordon Place, arti Sixth Street
Cambridge, Mass.

Ei, Lietuviai!

Kuriems reikia maliavoti (paintyti) namai iš lauko ar iš vidurio, ar popieromis išlipinti ruimai ir t. t., kreipkitēs pas lietuvišką painterį, nes atliekam darbą gerai ir pigiai. Žinokit, kad pas mus meisteriai dirba net iš paties Londono. Visada kreipkitēs pas:
Jackus Starkevichia
125 Bolton st., So. Boston, Mass.

Pajieškau partnerio

Man yra reikalingas partneris prie čeverykų ir kitokių daiktų krautuvēs. Biznis jau nuo seniai išdirbtas ir galima daryt gerą pragyvenimą. Susidējus dviem galima būtų biznį padidint. Atsišaukit į "Laisvēs" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Ar turi protą?

Jeigu turi bent kiek proto, tai nesiduok save išnaudoti kazokams arba žydeliams, bet atsišauk pas gerai žinomus lietuvius, kurie parduoda **Namus, Plecius, Farmas, Štorus, Laivakortes** ir pasiunčia pinigus, apdraudžia gyvastį ir turtą; pripildo visokias blankas (aplikacijas), pertlumočina Lietuvišką, Lenkišką ir Rusišką kalbą į Angilšką. Padaro ir užtvirtina Doviernostis ir kitokius dokumentus. Taipgi galima dykai gauti adresų, kur parsiduoda arba pasirandavoja **Geri Ruimai.**

Kreipkitēs pas

Lithuanian Agency

233 Broadway, So. Boston, Mass.
Telefonas So. Boston 1236-W
A. IVAŠKEVIČ, Manager

Telephone So. Boston. 845 M

DR. F. MATULAITIS
495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Valandos:
Nuo 12-2 dieną ir nuo 7-9 vakare.
Nedēliomis iki 3 val. po piet.

Lietuviška KRIAUČKA

Gerbiamos Lietuvaitēs, pranešu jums, kad ikišiol gyvenau ant D st., o dabar persikēliau ant Broadway po No. 242½, ant antrų lubų. Siuvam visokius moteriškus žieminius ir vasarinius drabužius (rūbus), taipgi ir dēl jaunavedžių. Viską atliekam kuonogeriausiai. Prašome visada kreiptis po šiuo adresu:

ONA CZEPULIONIS
242½ Broadway, So. Boston, Mass.

KNYGOS

gaunamos "Laisvēs" spaustuvēj.

ČENSTAKAVO KLIOŠTORIAUS SLAPTYBĒS arba kruvini Domazo Macocho darbai. Su pav..	15c
LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS	15c
MOKSLAS RANKAŽINYSTĒS arba kaip pažinti žmogaus ateitį ir praeitį pagal delno ruožus ir nago žydējimą	15c
MEILĒS KARŠTLIGĒ	20c
VADOVAS keliaujantiems į Ameką ir iškeliaujantiems	15c
REVOLIUCIJOS ATBALSIAI..	15c
AR YRA DIEVAS?	25c
GREIČIAUSIAS PAMOKINTOJAS ANGLIŠKOS KALBOS...	25c
SOCIJALDEMOKRATŲ PAŽVALGOS IR REIKALAVIMAI	10c
NAUJAUSIOS DAINOS ir EILĒS	20c
NAUJOS KANTIČKOS arba politiškos giesmēs	30c
PASAULIŲ RATAS	25c
POKAHONTAZA Indijonų Karalaitē. Istoriška pasaka	15c
BALTAS RUBAS	15c
LIAUDIES DAINOS	15c

Taipgi galite gauti įvairiausių laiškams popierų su gražiausiomis kvietkomis ir pasveikinimais. Tuzinas 25c., šimtas—70c., tūkstantis—5 dol.

Ką-nors užsisakydami visada adresuokit taip:

"LAISVĒ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Draugijos ir Biznieriai!

Jeigu norit, kad jūsų spaudos darbai būtų atlikti greitai, gražiai ir suprantamoj kalboj, tai duokit spausdint į

"Laisves" Spaustuvę

Męs atliekam visokius spaudos darbus daug gražiau, negu kitos spaustuvēs ir už pigesnę kainą. Spausdiname

Konstitucijas, Knygas, Plakatus ir Visokius Darbus.

Ypatingai atydą atkreipiam į draugijų darbus. Niekad nereikia duoti darbą į tokias spaustuvēles, kurių darbininkai nemoka lietuviškos kalbos ir nepažįsta savo amato, nes ten tik sudarko darbą. Jeigu turit kokį spaudos darbą, tai siųskit jį mums šiuo adresu:

"LAISVĒ"

242 W. Broadway
So. BOSTON, MASS.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA **APTIEKA**

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinē lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. **Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulyj vartojamos.** Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.

Aptiekorius ir Savininkas
K. ŠIDLAUSKAS
226 Broadway, kamp. C St.
SO. BOSTON, MASS.
Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

Mainantiems adresus.

Kurie norite permainyti "Laisvēs" siuntinējimo adresą, malonēkite neatbutinai prisiųsti savo **seną adresą**, t. y. kokiu buvo laikraštis lig šiol siunčiama ir **naują**, t. y. tą, kuriuo norite, kad būtų Jums laikraštis dabar siunčiamas, kitaip adresą permainyt negalēsime.

Administracija.

Dr-stē Liet. Taut. Brol. Pašelpos vardu
L. K. Gedemino No. 1
Ant Town of Lake, Chicago, Ill.

ADMINISTRACIJA:
Prezidentas K. K. Strzyneckis, 4602 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Vice-Prez. St. Ragauskis, 4612 S. Wood st., Chicago, Ill.
Protokolų Rašt. A. A. Poška, 4623 S. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Finansų Rašt. F. Yaugel, 4606 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Iždininkas A. J. Beržynskis, 4600 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Organo užžiūrētojas A. M. Barčius, 4649 So. Ashland Ave., room 5 Chicago, Ill.

Akušerka

F. STROPIENE
Pabaigusi kursą **Womans Medical College, Baltimore, Md.**

Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, taipgi suteikia visokias rodas ir pagelbą įvairiose moterų ligose.

OFFISAS RANDASI:
30 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

A. G. Groblewski

COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.
SAVININKAS IR FABRIKANTAS
Garsių Lietuviškų — Lenkiškų Vaistų

Perkant žiurēk, kad butų ta markē, o gausi teisingai.

Geriausia gyduolē nuo Skaudējimo Galvos, Kataro, Pečių, Krūtinēs, Šonuose, Reumatizmo, Šalčio, Neuralgijos ir įkandimo visokių vabaliukų.

Egiutero No. 1.	25c.
Egiutero No. 2.	50c.
Žmijecznik	25c., 50c. ir $1.00
Gumbo Lašai	35c.
Meškos Mostis	25c.
Trejanka	25c.
Linimentas Vaikams	25c.
Gyduolēs nuo Kosulio	25c.
Liepų Balsamas	25c.
Antylakson dēl Vaikų	25c.
Milteliai Vaikams nuo Kirmēlių	25c.
,, nuo Kirmēlių dēl suaugusių	35c.
Vanduo nuo Akių Skaudējimo	25c.
Ugniatraukis	25c.
Skilvio Lašai	25c.
Gyduolēs užlaikymui Viduriavimo ir Kruvinosios	75c.
"Uicure" arba gydymas Reumatizmo	$3.50
Gyd. dēl nemalimo Pilvo	50c.
Milteliai apstabdymui Galvos Skaudējimo	10c.
Lašai nuo Dantų Skaudējimo	10c.
Mostis nuo Gedimo ir Prakaitavimo Kojų	25c.
Geležinis Sudrutintojas Sveikatos	50c.
Vaistas Nutildymui Vaikų	25c.
Vaistas nuo Papauto (Corn Cure)	15c.
Gyduolēs nuo Grippo	$1.25
Plaukų Apsaugotojas	50c.
Muilas Plaukų Saugotojas	10c.
Milteliai nuo Kepenų	35c.
Valytojas Plēmų Drabužiuose	25c.
Rožēs Balsamas	25c.
Kinder Balsamas	25c.
Bobriaus Lašai	50c.
Švelnintojas	35c.
Kraujo Valytojas	$2.00
Nervų Ramintojas	$1.00
Egzema arba Odos Uždegimas pas Vaikus	$1.25
Groblevskio Pleisteris (Kaštavolo)	25c.
Pamada Plaukams	25c.
Uchotyna nuo Skaudējimo Ausįse	25c.
Gyduolēs nuo Riemens	50c.
Vengriškas Taisytojas Ūsų	15c.
Inkstų Vaistas (mažesnē)	25c.
Inkstų Vaistas (didesnē)	$1.60
Akinēs Dulkelēs	25c.
Gydymas nuo uždegimo Dantų arba abelnai Skausmo ir Škorbuto	$1.25
Gyduoles ir Mostis nuo Parkų ir Niežų	$2.00
Gyd. ir Mostis nuo Dedervinēs	$2.00
Gyduolēs nuo Paslaptingos Ligos	$50

Kiekvienas lietuviškas štornikas taipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami, galētų pas savo štorniką nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams tose apielinkēse. Štornikai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes iš to geras uždarbis, ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas Gyduoles, kurias męs gvarantuojame. Rašykite šiuo antrašu:

ALB. G. GROBLEWSKI
COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

Męs savo sandēliuose užlaikom puikiausią

SENĄ KENTUCKES DEGTINĘ

Pamēginkite ypatingai žemiau nurodytas:

MONOGRAM DEGTINE	kvorta	50c	gorčius	$2.00
B ,,	,,	65c	,,	2.50
LYME BEACH ,,	,,	75c	,,	2.50
EGG ROCK ,,	,,	1.00	,,	3.50
ROWES WHARF ,,	,,	1.00	,,	3.50
BOSTON LIGHT ,,	,,	1.00	,,	3.50
SHOEMAN'S FAVORITE	,,	1.00	,,	3.50
KEITH'S PRIDE	,,	1.25	,,	4.50

Taipgi užlaikome Vyną, Džinę ir Brandę.

BURKE, GALLAGHER & CO.
396 ATLANTIC AVE., NEAR ROWES WHARF BOSTON, MASS.

DIDŽIAUSIAS DARBININKŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS **"KOVA"** LEIDŽIAMAS LIET. SOC. SĄJUNGOS AMERIKOJE

"KOVA" talpina moksliškus, politiškus, bet visiems suprantamus straipsnius.
"KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vargus ir nurodoma, kaip prašalinti juos.
"KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socijalizmo idēja.
"KOVA" tikriausias darbininkų laikraštis.
"KOVA" paduoda žinias iš viso svieto.
"KOVA" metams **$2.00** Amerikoj ir kitur.

Prisiųskit savo adresą, o gausite vieną "Kovos" num. pažiūrējimui DYKAI. Nuo naujų metų "Kova" išeina tokia kaip "Keleivis".

"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PENN'A.

DIDŽIAUSIA BOSTONE
SANKROVA {OLSELIS}

Vyno, Visokių Likierių, Degtinēs, Rusiškos "Monopolkos", Šampano, Alaus, Ēliaus ir visokių importuotų gērimų.

Jei nori sveikų gērymų ant Velykų, kurie tavo sveikatai nekenktų, tai ateik pas mus. Sykį pas mus atsilankęs, ateisi visada ir savo draugus atsivesi. Kurie negalit atsilankyti pas mus, tai reikalaukit per laiškus, o męs prisiųsim orderius per expresą. Rašykite lietuviškai šiuo adresu:

WILLIAM ZAKON & CO.
21-23 Cross St., Kampas Endicott St., netoli Haymarket Square Boston, Mass.

MĒNESINIS **LIETUVIŲ ŽURNALAS** su paveikslais

Užsirašykit 'Lietuvių Žurnalą'

Išeina kartą į mēnesį ir prekiuoja tik 50c metams.

"Lietuvių Zurnalas", yra tai savo rušies laikraštis.

Jame nēra vietos polemikai ir korespondencijoms, telpa vien įvairių mokslo šakų ir beletristikos straipsneliai. Bet viena jo ypatybē — tai užklausimai ir atsakymai. Męs atsakysim į pasiųstus mums visus klausymus, nežiurint kas ir apie ką bus klausiama. Tai yra ideališkas namų svečias. Adresuokite:

"Lietuvių Žurnalas", 1607 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKAI-LENKIŠKAI-RUSIŠKAS
DAKTARAS

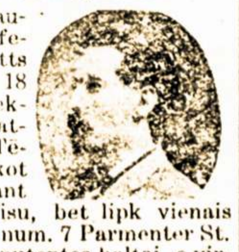

Vienatinis mųs tautos Medicinos Profesorius Massachusetts steite. Jau arti 18 metų, kaip aš pasekmingai gydau ir atlieku operacijas. Tēmyk!!! Neik jieškot manę į aptieką ant kampo po mano ofisu, bet lipk vienais trepais augštyn iš num. 7 Parmenter St. Durys mano ofiso nuteptos baltai, o viršui jų ant lentos didelēm raidēm parašyta "Lenkiškas Daktaras". Offiso valandos: nuo 9 iki 11 ryto, nuo 1 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. M. ZISELMAN
7 Parmenter St., Boston, Mass.
Telephone Richmond 1967-R.

J. P. TUINILA

Užlaikom didelę

Krautuvę

Deimantų, Laikrodžių Waltham ir Elgin, ir Šliubinių Žiedų. Užlaikom keliaujančius agentus ir orderius paimam ir pristatom į namus. Užlaikom taipgi **Didelę Sankrovą DRAPANŲ:** Vyrams Siutus, Overkotus ir Marškinius. Duodam ant bargo ir ant išmokesčio.

822 Washington Street
BOSTON, MASS.

Mūsų agentai: J. A. Peldžius, J. Pocius J. Pociunas, Liudvikas Davalga ir F. S. Šimanskis.

HARRISON GATVĒS
DISPENSARE

Jau 20 metų nuo įsteigimo.

229 Harrison Avenue
Arti Broadway, BOSTON, MASS.

Patarimai DYKAI!

Šiokiomis dienomis atidaryta nuo 9 iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 ryte iki 4 po piet.

Gydome visokias ligas Vyrų, Moterų ir Vaikų ir taisome DANTIS.

Ateidamas atsinešk šį apgarsinimą.

Offiso Telefonas Main 3307.
Gyvenimo vietos Tel. 521-3 Milton.
Notary Public Justice of the Peace

ADVOKATAS

ATLIEKU VISOKIUS REIKALUS
Nelaimes, Skundus, Reikalavimus, Ukēsiškas Popieras, ir visokius teismo dalykus.
Čia galit susikalbēt rusiškai.

ALEXANDER ROSE
294 Washington St., ruimas 330
BOSTON, MASS.

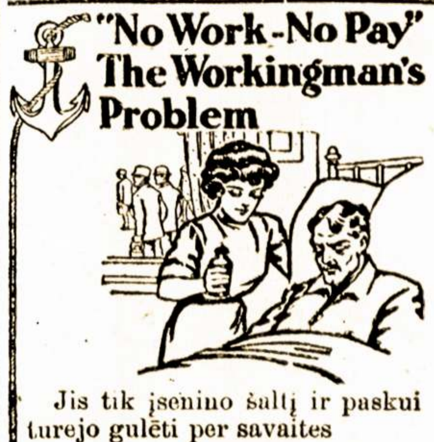

Jis tik įsenino šaltį ir paskui turejo gulēti per savaites

DR. RICHTER'IO
Pain-Expelleris

prašalįs pavojingus susirgimus jeigu vartosi su laiku pagal nurodymų, ant dēžutēs; 25c. ir 50c. už bonką. Žiūrēk ant **Inkaro** ir vardo ant dēžutēs.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Congo Pillēs yra geros nuo viduriu suklętējimo. 25c. ir 50c.

Skaitytojai, imkit dovanas!

Kuris iš "Laisvēs" skaitytojų prikalbins "Laisvei" **du naujų skaitytoju** ir prisiųs mums 4 dol., tas gaus dovanų sekančias knygas: "Čenstachavo Kliošloriaus Slaptybēs", "Revoliucijos atbalsiai", "Mokslas Rankažinystēs", "Lekcijos apie atskirimo ženklus" ir "Vadovas keliaujantiems į Ameriką ir iškeliaujantiems". Pinigus siųskit Money Orderiais šiuomi adresu:

"LAISVĒ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.